

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК СПОСІБ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ГАЛУЗИ ТУРИЗМ:
МОВНИЙ АСПЕКТ

Лук'янець Г.Г.

к.філол.н., доцент кафедри

іноземних мов професійного спрямування

Національний університет харчових технологій

м. Київ, Україна

У сучасному глобалізованому суспільстві спостерігається ріст міжнародних та міжкультурних взаємозв'язків не лише на рівні особистого спілкування, але й в сферах професійної та бізнес комунікації. Беззаперечною є важливість міжкультурної комунікації для студентів ВНЗ галузі туризм, тобто їх вміння встановлювати й підтримувати зав'язки з представниками різних культур задля побудови успішного комунікативного діалогу та здійснення професійної діяльності.

Вивчення іноземної мови студентами-туристами є одним із ключових засобів розвитку міжкультурної комунікативної компетенції [1], оскільки під час занять студенти мають можливість вивчати культуру країн світу як на мовному (через лінгвістичні явища) та позамовному рівнях (культурологічний, геополітичний, соціологічний аспекти) [2, с. 10].

Мовний аспект міжкультурної комунікативної компетентності виявляється у опануванні студентами граматичним, лексичним та стилістичним матеріалом, який містить закодовані культурні коди та свідчить про історичний, естетичний та культурний розвиток народів. Для прикладу розглянемо культурологічний аспект англійської мови.

Зокрема, на рівні граматичних явищ виявляються суттєві кількісні та якісні відмінності між англійською та українською системами номінації часу: українська мова має три часи у порівнянні з дванадцятьма англійськими, а типова для української категорія доконаного/недоконаного виду в англійській

мові представлена групою перфектних часів. Тому усвідомлення змістової різниці між теперішнім простим та теперішнім завершеним часами є вкрай важливою для студентів, оскільки грамотне використання зазначених часів дозволяє уникнути непорозуміння та чітко висловити свої думки, зробивши наголос на часі чи результаті виконання дії.

На лексичному рівні опанування мовою культурне забарвлення мають слова-барбаризми – лексеми на позначення культурних явищ, соціальних груп, та речей побуту країн світу, напр., *фієста* (обідня перерва у іспаномовних країнах), *джентльмен* – чоловік найнижчого рівня англійської шляхти, нині – вихована людина з гарними манерами), ідіоми – сталі словосполучення, які позначають одне поняття, зміст якого не визначається змістом складових елементів, напр., англ., *red tape* «бюрократія», англ., *green life* «екологічне життя», та сленг – розмовний варіант професійного мовлення, напр., англ., *suppa* – *cup of tea* «чашка чаю», *destin* – *destination* «пункт призначення». Розуміння культурно-забарвленої лексики – це шлях до розуміння іноземців на більш глибокому рівні, побудови тісних взаємовідносин та уникнення незручних чи навіть образливих ситуацій суспільної взаємодії.

В аспекті стилістики мовлення – усного та писемного – диференціація стилів мовлення за сферою спілкування (офіційно-діловий, науковий, публіцистичний, розмовний, художній стилі) та рівнем формалізованості комунікації (офіційний, пів офіційний, неофіційний стилі) направляє потік мовлення у культурно та соціально прийнятному руслі. Зокрема, використання клішованих фраз ввічливості та непрямих типів запитань у офіційному листуванні сприятиме позитивному розгортанню комунікації з англомовними партнерами, лаконічність повідомлень буде перевагою у спілкуванні з японцями, чіткість викладу та деталізація ключових положень – із німцями.

Отже, вивчення іноземних мов сприяє розвитку міжкультурної комунікативної компетенції студентів вищих навчальних закладів, адже опановуючи граматичні явища, вивчаючи лексичні одиниці та знайомлячись із стилістикою мовлення, студенти водночас отримують інформацію про історичний, соціальний

та культурний аспекти розвитку іншомовного суспільства, що сприяє побудові успішної професійної комунікації з представниками інших культур.

Література:

1. Liddicoat, A.J. & Scarino, A. (2013). Intercultural language Teaching and Learning. Malden, MA: Wiley-Blackwell.

2. Schulz, R.A. (2007). The challenge of assessing cultural understanding in the context of foreign language instruction. Foreign Language Annals, 40 (1), 9-26.

УДК 372.888.1

Педагогічні науки

СПОРТИВНИЙ ДИСКУРС: ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ
КОМУНІКАЦІЇ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ СПОРТИВНОГО
ПРОФІЛЮ

Лук'янець Т.Г.

к.філол.н., доцент кафедри

української та іноземних мов

Національний університет

фізичного виховання і спорту України

м. Київ, Україна

Процеси інтеграції, розширення професійних і культурних зв'язків України з країнами – членами Європейського Союзу, зокрема і в галузі спорту, збільшення інформаційного потоку вимагають від сучасних випускників вищих навчальних закладів спортивного профілю не лише володіти іноземною мовою на рівні не нижче B2 (незалежний користувач) [1], але й використовувати ці знання у рамках їхньої міжнародної комунікації. Одним із пріоритетних напрямів такого спілкування для студентів є сфера спортивної науки, оскільки, закінчуючи університет, вони здобувають перше вчене звання магістра наук, яке передбачає проведення ними наукових досліджень та представлення отриманих результатів у міжнародному полі сучасних наукових досягнень.

Національний університет фізичного виховання і спорту України (НУФВСУ) є провідним вищим навчальним закладом у сфері освіти, що славиться